

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 15. apríl 2020

15. tölublað | 14. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Verið velkomin í nýja og glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

Með nærri 40 prósent í Marel
Erlendir fjárfestar hafa stóraukið umsvif sín í hluthafahópi Marel á undanförunum mánuðum.

Goldman selur í Arion banka
Bandaríski fjárfestingabankinn minnkaði við hlut sinn í bankanum fyrr í þessum mánuði.

Dregur úr skuldsetningu á hlutabréfamarkaði
Samanlagður eignarhlutur banka hefur minnkað í flestum skráðum félögum síðustu vikur.

Vörumerki á veirutímum
Það verður að teljast smekklaut og sýna dómgreindarrest að ætla að græða á faraldrinum, segir María Kristjánsdóttir Lögmaður á Lex.

Meirihluti fær greiðslufrest
Af afgreiddum umsóknum fyrir tækja um greiðslufrest hefur 93,1% uppfyllt skilyrði samkomulags lánveitenda, segir framkvæmdastjóri SFF.

2

2

4

8

10

FRÍ HEIMSENDING

Pantið linsur á heimasíðu
Opticalstudio.is
eða í síma 511 5800

Optical Studio

Acuvue Moist, 3 pk.	kr. 8.000
Acuvue Oasys, 3 pk.	kr. 10.250
Dailies Total, 3 pk.	kr. 10.250
Dailies AquaComfort Plus, 3 pk.	kr. 7.250
Acuvue Vita, mánaðar, 2 pk.	kr. 6.150
Acuvue Oasys, 2. vikna, 2 pk.	kr. 4.950
Acuvue, sem dökkna í sól, 1 pk.	kr. 5.900

3,5 milljarða gengistap Stoða á fyrsta fjórðungi

Hlutabréfaeign Stoða, eins stærsta fjárfestingafélags landsins, í skráðum félögum minnkaði um nærri fimmtung að markaðsvirði á fyrstu þremur mánuðum ársins, samkvæmt útreikningum Markaðarins. Gengistap félagsins vegna verðfallsins nam tæpum 3,5 milljörðum króna.

Þannig stóð markaðsvirði hlutabréfaeignar Stoða í Arion banka, Símanum og TM í samanlagt 14,1 milljarði króna í lok mars síðastliðins en til samanburðar var hlutur fjárfestingafélagsins í félögnum þremur metinn á um 17,5 milljarða króna í byrjun ársins. Félagið bætti við sig í TM en seldi sig lítillga niður í Arion banka í marsmánuði.

Sem kunnugt er lækkaði úrvals-vísitala Kauphallarinnar um hátt í átján prósent á fyrsta fjórðungi ársins vegna áhyggna fjárfesta af áhrifum kórónaveirunnar en lækkinin var sú mesta á einum fjórðungi í ellefu ár.

Lækkunin á markaðsvirði eignarhluta Stoða í ádurnefndum félögum, Arion banka, Símanum og TM, var svipuð, eða ríflega níttján prósent. Þess má þó geta að hlutabréfa-verð í félögnum hefur hækkað lítillga það sem af er apríl.

Mest munandi um 36 prósent verðfall á hlutabréfum Arion banka á ársfjórðungnum sem skilaði sér í um 2,8 milljarða króna gengistapi fyrir Stoðir. Fjárfestingafélagið fer með rúman 4,7 prósent hlut í bankanum.

Gengistap Stoða af fjórtán

19%

var lækkun á markaðsvirði hlutabréfaeignar Stoða á fyrstu þremur mánuðum ársins.

prósenta hlut sinum í Símanum var um 150 milljónir króna á fyrstu þremur mánuðum ársins en gengi bréfa í fjarskiptafélaginu lækkaði aðeins um 2,2 prósent á tímabilinu, minnst allra félaga á aðallista Kauphallarinnar.

Þá féll hlutabréfa-verð í TM um ríflega átján prósent á mánuðunum þremur sem skilaði sér í gengistapi fyrir Stoðir upp á hálfan milljarð króna. Fjárfestingafélagið heldur á um 11,7 prósent hlut í tryggingafélaginu eftir að hafa bætt við sig 1,7 prósent hlut í síðasta mánuði.

Stoðir áttu fjárfestingareignir upp á samanlagt ríflega tuttugu milljarða króna í lok síðasta árs en þar af námu skráðar eignir þess um 17,5 milljörðum króna að markaðsvirði, eins og áður sagði. Eigið fé fjárfestingafélagsins var um 25,2 milljarðar króna við síðustu áramót.

Ársávöxtun ádurnefndrar hlutabréfaeignar var 23 prósent í fyrra en Stoðir högnuðust um ríflega fjóra milljarða króna á árinu. – kij

Jón Sigurðsson,
stjórnarformaður
Stoða.

Árni Oddur Þórðarson, forstjóri Marels, en bréf félagsins hafa lækkað lítillga á árinu. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Erlendir sjóðir með um 40 prósent í Marels

Erlendir fjárfestar hafa stóraukið umsvif sín í hluthafahópi Marels á undanförunum mánuðum. Samanlagður hlutur þeirra hefur meira en tífaldast frá því í ársbyrjun 2018 þegar hann nam aðeins um þremur prósentum.

Erlendir fjárfestingarsjóðir hafa á undanförunum mánuðum haldið áfram að auka verulega við eignarhlut sinn í Marels, langsamlega verðmætasta fyrirtækinu sem er skráð á markað héraðs, og nálgast samanlagður hlutur þeirra óðum að verða nærri 40 prósent af útgafnu hlutafé félagsins. Undir lok síðasta árs áttu erlendir fjárfestar hins vegar samtals rúmlega 30 prósent hlut í Marels.

Samkvæmt upplýsingum frá Marels er tæplega 34 prósent hlutur í félaginu nú skráður í vörslu í kauphöllinni í Amsterdam borið saman við 25 prósent um síðastliðin áramót. Þau bréf eru nánast alfarið í eigu erlendra sjóða en að sögn viðmælenda Markaðarins má ætla að innlendir fjárfestar, þá einkum lífeyrissjóðir og verðbréfasjóðir, eigi aðeins á bilinu 1 til 2 prósent hlut í félaginu sem er skráður erlendis.

Þá á bandaríska eignastýringarfyrirtækið Capital Group, sem rekur sjóðina American Funds og kom fyrst inn í hluthafahóp Marels árið 2018, einnig tæplega fimm prósent hlut í félaginu sem er skráður í kauphöllina hér á landi. Af því má ráða að samanlagður eignarhlutur alþjóðlegra fjárfesta í Marels, bæði í

458

milljarðar er markaðsvirði Marels í dag.

kauphöllinni á Íslandi og í Hollandi, sé því nú orðinn meiri en 37 prósent en miðað við markaðsvirði félagsins – sem er nú um 458 milljarðar – er virði þess hlutar um 170 milljarðar. Samkvæmt athugun Markaðarins má áætla að erlendir fjárfestingarsjóðir hafi bætt við sig bréfum í Marels fyrir jafnvirði um 30 milljarða króna frá því undir lok síðasta árs. Hlutabréfa-verð félagsins, sem hefur lækkað um rúmlega þrjú prósent frá áramótum, hefur á þeim tíma að jafnaði verið í kringum 500 til 600 krónur á hlut. Við lokun markaða í Kauphöllinni í gær stóð gengið í 593 krónum.

Umsvif erlendra sjóða í hluthafahópi Marels, sem jukust mjög við hlutafjárútbod og skráningu Marels í kauphöllina í Amsterdam í júní í fyrra, hafa margfaldast á aðeins tveimur árum. Í ársbyrjun 2018

nam samanlagður hlutur þeirra aðeins um þremur prósentum og ári síðar var hann líðlega átta prósent.

Á sama tíma hafa íslenskir lífeyrissjóðir, eins og áður hefur verið fjallað um í Markaðinum, minnkað verulega við eignarhlut sinn í félaginu á undanförunum misserum. Í ársbyrjun 2019 áttu helstu lífeyrissjóðir landsins, sem allir eru á lista yfir tuttugu stærstu hluthafa Marels, samtals um 38 prósent hlut en í lok ársins nam sá hlutur um 28 prósentum. Sjóðirnir hafa það sem af er þessu ári haldið áfram að losa um hlut sinn í Marels auk þess sem innlendir verðbréfasjóðir hafa sömuleiðis selt sig mikið niður.

Stærstu erlendu hluthafar Marels eru í dag bandaríska fyrirtækið MSD Partners, sem kom fyrst inn í hluthafahóp Marels árið 2017, Capital Group og evrópski vögunarsjóðurinn Teleios Capital.

Aðrir erlendir sjóðir í hluthafahópi Marels, sem fjárfestu fyrst í félaginu í hlutafjárútbodi þess síðastliðin vor og hafa í kjölfarið verið að bæta við hlut sinn, eru meðal annars sjóðir í stýringu Blackrock, Credit Suisse, Investec, SEI Investments, Threadneedle, Baron, BAMCO, Miton, AXA Investment Managers, Vanguard og Janus Henderson. hordur@frettabladid.is

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐLAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

DAG HVERN LESA

93.000

ÍSLENDINGAR
FRÉTTABLAÐIÐ
AÐ MEÐALTALI

HEIMILD: PRENTMIÐI AMELING GALLUP OKT-DES 2019, 12-80 ÁRA
ALLT LANDIÐ HÁGSTOFA ÍSLANDS, MANNFJÖLDATÖLUR, 2019

FRÉTTABLAÐIÐ - MEST LESNA DAGBLAÐ LANDSINS

Goldman minnkar við sig í Arion

Bandaríska fjárfestingabankinn Goldman Sachs, sem er á meðal tíu stærstu hluthafa Arion banka, hefur minnkað við hlut sinn í bankanum en hann seldi fyrr í þessum mánuði nærri 0,6 prósent hlut fyrir um 550 milljónir króna. Eignarhlutur Goldman í Arion er nú 3,16 prósent en var fyrir sölu 3,72 prósent.

Goldman kom fyrst í hluthafahóp Arion banka vorið 2017 þegar fjárfestingabankinn, ásamt þremur erlendum vögunarsjóðum, keypti samtals nærri 30 prósent hlut í bankanum af eignarhaldsfélaginu Kaupþingi fyrir um 49 milljarða króna.

Erlendir fjárfestar hafa á undanförunum mánuðum verið að selja talsvert af bréfum sínum í Arion banka. Frá áramótum hafa þannig

3,3

milljarðar er virði eignarhlutar Goldman í Arion banka.

Goldman Sachs, breski vögunarsjóðurinn Lansdowne Partners og bandaríska sjóðastýringarfyrirtækið Eaton Vance minnkað hlut sinn samanlagt um líðlega fjögur prósent. Má áætla að söluandvirði þess hlutar hafi numið samtals um fimm milljörðum. Á sama tíma hafa íslenskir lífeyrissjóðir, einkum Lífeyrissjóður verzlunarmanna og Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins,

aukið við hlut sinn í bankanum.

Á aðalfundi Arion um miðjan mars samþykktu hluthafar bankans að fresta um tvo mánuði bodaðri arðgreiðslu upp á tíu milljarða króna og þá hefur bankinn sagst ekki ætla að fara í frekari kaup á eigin bréfum fyrr en óvissa vegna kórónaveirufaraldursins hefur minnkað. Í viðtali við Fréttablaðið síðastliðinn fimmtudag sagði Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri að hann teldi það „algjörlega ótækt“ að bankanum að skoða að fara fram með upphafleg arðgreiðsluform sín síðar á árinu og hið sama gildi um kaup á eigin bréfum.

Hlutabréfa-verð Arion banka hefur fallið um 34 prósent frá áramótum og nemur markaðsvirði bankans í dag rétt rúmlega 103 milljörðum króna. – hae

HAFNARTORG REYKJAVÍK

Hafnartorg er blönduð byggð af nýjum skrifstofum, íbúðum og verslunum. Glæsilegar skrifstofur eru til leigu frá 120 til 1.500 fermetra. Í húsinu verður boðið uppá þjónustu við leigjendur s.s. móttökuritari og aðgang að sameiginlegum fundarherbergjum og skrifstofum. Einn stærsti bílakjallari landsins er undir Hafnartorgi og að Hörpu. Hafnartorg verður iðandi af mannlífi og menningu og kærkomin viðbót við stækkandi miðbæ Reykjavíkur.

Nýjar sérhannaðar skrifstofur í miðbæ Reykjavíkur

Heildarstærð er um 6.900 fm

Útleigurými frá 120 fm

Bílastæði eru neðanjarðar og tengist Hörpunni

Afhending hafin

URÐARHVARF 8 KÓPAVOGUR

Urðarhvarf 8 er nýtt húsnæði og hagkvæmur kostur fyrir leigjendur. Húsið er glerjað að miklu leyti og því nýtur sín vel stórbrotið útsýni yfir Reykjavík, í átt að Esjunni, yfir Elliðavatn og til Bláfjalla. Samnýting á mótuneyti, hjólageymslum, fundarherbergjum, móttöku og annarri fjölbreyttri þjónustu verður í boði fyrir leigjendur húsnæðisins.

Rými sérhönnuð fyrir skrifstofur eða heilbrigðisstarfssemi

Heildarstærð er um 16.500 fm

Útleigurými frá 220 fm

Næg bílastæði á lóð og í bílakjallara

Frábært útsýni yfir Esjuna og Elliðaárdalinn

Afhending hafin

REYKJASTRÆTI
FASTEIGNAFÉLAG

REYKJASTRAETI.IS | S: 571-4990

Fasteignasafn Reykjastrætis telur um 33 þúsund fermetra í nokkrum nýbyggingarverkefnum sem eru tilbúin eða verða tilbúin á árinu 2020. Reykjastræti er systurfélag ÞG verktaka. Félagið leitar eftir farsælu langtíma viðskiptasambandi við sína leigjendur og stendur félagið fyrir gæði og áreiðanleika í viðskiptum.

Arev spáir um sextíu prósentu fækkun ferðamanna á þessu ári

Sérfræðingar Arev verðbréfa-fyrirtækisins spá því að riflega átta hundruð þúsund ferðamenn sæki Ísland heim á þessu ári. Til samanburðar var fjöldi ferðamanna um tvær milljónir í fyrra.

Í greiningu Arev, sem birt var í fyrradag, er gert ráð fyrir að takmarkanir verði á ferðalögum hingað til lands stærstan hluta sumarsins. Tekið er fram að yfir þrjú hundruð þúsund ferðamenn

Erlendum ferðamönnum fækkar verulega í ár. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

hafi þegar komið til landsins í ár og því gerir spáin ráð fyrir að um hálf milljón ferðamanna sæki landið heim síðsumars og fram til ársloka.

Samkvæmt svartsýnni spá sérfræðinga Arev verður fjöldi ferðamanna undir sjö hundruð þúsundum á þessu ári, en bjartsýn spá gerir ráð fyrir einni milljón ferðamanna til landsins.

„Við teljum að markaðurinn muni taka fljótt við sér eftir árið 2020 og samkvæmt bjartsýnni sviðsmynd

500

þúsund ferðamenn spáir Arev að komi til Íslands síðsumars og fram til ársloka.

okkar mun fjöldi ferðamanna ná 1,5 milljónum árið 2021,” segir í greiningu Arev.

Þó benda þeir á að árið 2021 geti reynst ferðabjónustunni krefjandi enda sé óvíst hvort fólk verði í miklum ferðahug. Svartsýnni sviðsmynd Arev miðar þannig við að um 1,1 milljón ferðamanna sæki landið heim á næsta ári.

Samkvæmt spá Arev mun ferðamönnum fjölga í 1,5 milljónir árið 2022 og 1,7 milljónir árið 2023. – kj

Erlendur Svavarsson, forstjóri Cabo Verde Airlines á Grænhöfðaeyjum.

Félagið reiðir sig á stuðning eigenda og ríkis

Forstjóri flugfélagsins Cabo Verde Airlines á Grænhöfðaeyjum, sem er í meirihlutaeigu dótturfélags Icelandair Group og íslenskra fjárfesta, segist fullviss um að hluthafar félagsins muni finna lausn sem tryggir áframhaldandi starfsemi þess. Flugfélagið hefur fellt niður allar ferðir fram til loka júnímánaðar vegna útbreiðslu kórónaveirunnar.

„Félagið mun þurfa að grípa til aðgerða til þess að stýra sjóðflæðinu og reiða sig á stuðning hluthafa og stjórnvalda á Grænhöfðaeyjum til þess að geta hafið sig aftur til flugs,” segir forstjórinn Erlendur Svavarsson í samtali við fréttaveituna Lusa.

» Cabo Verde Airlines hefur fellt niður allar flugferðir til loka júnímánaðar vegna útbreiðslu kórónaveirunnar.

Hluthafar flugfélagsins vinni áfram að því að tryggja langtíma-fjármögnun félagsins.

„Útbreiðsla COVID-19 hafði augljóslega áhrif á þá vinnu en ég er enn fullviss um að hluthafar muni finna lausn sem tryggir að flugfélagið haldi rekstri áfram,” nefnir Erlendur.

Stjórnvöld á Grænhöfðaeyjum, sem fara með 39 prósentu hlut í Cabo Verde Airlines, lögðu tímabundið bann við öllum millilandaferðum um miðjan síðasta mánuð. Flugfélagið fellði þá niður allar ferðir í 30 daga en hefur nú framlengt hléið til 1. júlí.

Erlendur bendir á að flugfélagið sé nú í „svipaðri stöðu“ og mörg önnur flugfélög sem hafi þurft að raska flugáætlunum sínum. Langtímahorfur félagsins séu eftir sem áður góðar.

Fram kom í ársreikningi Icelandair Group fyrir síðasta ár að afkoma Cabo Verde Airlines hefði verið undir væntingum en félagið tapaði þá 21 milljón dala. Tekið var fram að flugfélagið leitadi nú langtímafjármögnun en ef það tækist ekki gæti það haft neikvæð áhrif á starfsemi þess.

Eins og kunnugt er keypti félagið Loftleiðir Cabo Verde, sem er í eigu Loftleiða Icelandic, Björgólfs Jóhannssonar, fyrrverandi forstjóra Icelandair Group, og Kjálkaness, systurfélags útgerðarinnar Gjögurs, 51 prósent hlut í Cabo Verde Airlines í febrúar í fyrra. – kj

Dregið hefur úr skuldsetningu fjárfesta á hlutabréfamarkaði

Samanlagður eignarhlutur banka hefur minnkað í flestum skráðum félögum síðustu vikur. Minnkandi eignarhlutur bankanna gefur til kynna að dregið hafi úr skuldsetningu á hlutabréfamarkaði. Fjármálaeftirlitið hefur aukið eftirlit sitt með veðköllum og kallar eftir daglegum upplýsingum um innlausnir.

Kristinn

Ingi Jónsson

kristinningi@frettabladid.is

Minnkandi eignarhlutur banka í skráðum félögum bendir til þess að dregið hafi úr skuldsetningu fjárfesta á hlutabréfamarkaði í lækunarhrinu markaðarins á undanförunum vikum. Samanlagður hlutur bankanna hefur minnkað í sjötíu prósent þeirra félaga sem skráð eru á aðal-lista Kauphallarinnar frá því í lok febrúar síðastliðins.

Samkvæmt samantekt Markaðarins, sem byggir á flöggunartilkyningum og listum yfir tuttugu stærstu hluthafa skráðra félaga, hefur samanlagður eignarhlutur í nafni Arion banka, Íslandsbanka, Kviku og Landsbankans minnkað í alls fjórtán skráðum félögum á undanförunum sex vikum.

Þeir hlutir sem skráðir eru í nafni bankanna koma að langmestu leyti til vegna framvirkra samninga sem bankarnir hafa gert við viðskiptavinina sína.

Minnkandi eignarhlutur bankanna í skráðum félögum á allra síðustu vikum – í kjölfar þess að hlutabréfamarkaðurinn tók dýfu í seinni hluta febrúar vegna útbreiðslu kórónaveirunnar – gefur þannig til kynna að dregið hafi úr „gírnum“ af hálfu fjárfesta í félögum. Er það jafnframt í samræmi við mat viðmælenda Markaðarins á fjármála-markaði sem benda á að ýmsir skuldsettir einkafjárfestar hafi að undanförunu þurft að losa um bréf sín vegna veðkalla.

Eignarhlutur bankanna endurspeglar einnig skuldsetningu að baki fjárfestingum hlutabréfasjóða sem nota „gírnum“ til þess að auka fjárfestingargetu sína en dregið hefur úr slíkri skuldsetningu á síðustu vikum samhliða minni skuldsetningu á hlutabréfamarkaðinum. Eru bankarnir sagðir hafa skrufað að einhverju leyti fyrir þess háttar fjármögnun.

Daglegar tölur um innlausnir

Eins og fram hefur komið í Markaðinum var talsvert um það í lækunarhrinu síðustu vikna á hlutabréfamarkaði að bankarnir gerðu veðköll í hlutabréfum skuldsettra einkafjárfesta. Eru slík veðköll, auk innlausna í hlutabréfasjóðum sjóðastýringarfélaganna, sögð hafa ýtt undir enn frekari verðlækkanir á markaðinum.

Alls féll úrvalsvisitala Kauphallarinnar um 19,5 prósent frá því að lækunarhrinin hófst 24. febrúar og til loka marsmánaðar.

Ýmsir skuldsettir einkafjárfestar hafa þurft að losa bréf sín í skráðum félögum í lækunarhrinu hlutabréfamarkaðarins á undanförunum vikum. Almennt hefur dregið úr skuldsetningu fjárfesta á markaðinum. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

/// Eignarhlutur bankanna

Minni eignarhlutur bankanna í skráðum félögum

	Febrúarlok	Aprílbyrjun
Eik	15,1%	7,2%
Eimskip	0,4%	3,1%
Festi	3,3%	1,8%
Hagar	1,6%	1,4%
Icelandair	1,6%	0,0%
ISI	11,7%	11,0%
Kvika	16,2%	13,3%
Origo	16,7%	13,3%
Reginn	6,3%	1,9%
Reitir	11,1%	9,9%
Siminn	4,4%	2,7%
Sjóvá	2,5%	1,7%
Skeljungur	27,1%	30,5%
Sýn	16,3%	17,3%
TM	12,4%	11,7%
VIS	13,7%	11,5%

Tekið var fram í yfirlýsingu sem fjármálaeftirlitsnefnd Seðlabanka Íslands sendi frá sér um miðja síðustu viku að markaðseftirlit Fjármálaeftirlitsins hefði – vegna mikilla lækkana og sveiflna á markaðinum – lagt að undanförunu aukna áherslu á eftirlit með meðal annars veðköllum og umfangi skortsólu.

Því til viðbótar væri fylgst grann með innlausnum í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum en til marks um það hefði verið kallað eftir daglegri upplýsingagjöf um innlausnir frá stærstu sjóðastýringarfélögum landsins.

Samantekt Markaðarins leiðir í ljós að eignarhlutur í nafni bank-

anna hefur einungis aukist í þremur félögum frá því í febrúar, Eimskip, Skeljungur og Sýn, en staðið í stað eða lækkað í öðrum félögum. Hlutfallslega hefur eignarhald bankanna – og þar með skuldsetning fjárfesta – minnkað hvað mest í fasteignafélögum þremur, Eik, Regin og Reitum.

Mest er um skuldsetta fjárfesta í hluthafahópi Skeljungs, ef miðað er við eignarhluti sem eru skráðir í nafni bankanna, en þannig er samanlagður hlutur bankanna í oliufélaginu riflega þrjátíu prósent. Þá nemur hlutur bankanna samantlagt rúmum sautján prósentum í Sýn og þrettán prósentum í Kviku og Origo.

Dregið úr fjármögnun Kviku

Fram kom í kynningu Marinós Arnar Tryggvasonar, forstjóra Kviku, á aðalfundi bankans í lok síðasta mánaðar að verðbréfa-fjármögnun hans hefði minnkað umtalsvert það sem af væri ári. Þannig hefði fjármögnun bankans á skráðum hlutabréfum farið úr fjórtán milljörðum króna í byrjun ársins í sex milljarða króna.

Forstjórinn tók auk þess fram að bankinn hefði ekki tekið á sig neitt fjárhagslegt högg á tímabilinu vegna uppgjors á framvirkum samningnum.

Samkvæmt tölum frá Nasdaq, sem rekur Kauphöllina hér á landi, var markaðsvirði veðsettra hlutabréfa um 166 milljarða króna í lok síðasta mánaðar eða líðlega 15,5

20%

var lækkun úrvalsvisitala Kauphallarinnar frá 24. febrúar til loka marsmánaðar.

prósent af heildarmarkaðsvirði skráðra félaga.

Virði slíkra bréfa – sem gefur vísendingu um umfang skuldsetningar – á hérlendum hlutabréfamarkaði – lækkaði um sextán milljarða króna í síðasta mánuði en alls hefur það lækkað um nærri þrjátíu milljarða króna frá áramótum þegar það var 195 milljarðar króna eða 15,6 prósent af þáverandi heildarvirði markaðarins.

Þrátt fyrir að hafa dregist nokkuð saman að undanförunu hefur veðtaka í skráðum hlutabréfum aukist verulega undanfarin ár en sem dæmi nam virði veðsettra hlutabréfa 13,4 prósentum af heildarmarkaðsvirði skráðra félaga í lok árs 2018 og 10,9 prósentum í árslok 2016.

Viðmælendur Markaðarins benda á að þrátt fyrir að það hafi fæst í aukana að fjárfestar fái lán fyrir hlutabréfakaupum krefjist bankarnir nú mun herra hlutfalls eigin fjár en þekktist á árunum fyrir fjármálahrunið árið 2008. Þeir gripi einnig fyrir inn í ef skilyrðin fyrir lánveitingunni hafa verið brotin.

BRÁÐUM KEMUR BETRI TÍÐ

**SJÁUM UM VIÐHALD FASTEIGNA
FYRIR HÚSFÉLÖG, EINSTAKLINGA
OG STOFNANIR**

HÁPRÝSTIPVOTTUR

MÚRVIÐGERÐIR

FLÍSALÖGN

MÁLUN

HELLULAGNIR

HJÓL
ATVINNULÍFSINS

Hjól atvinnulífsins ehf. – Alhliða verktaka
Borgartúni 3
105 Reykjavík
Símar: 8446829 / 6624514
Netfang: hjolatvinnulifsins@gmail.com

kjörvari STEINVARI

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Skráðu fasteignafélögin hafa gripið til margvíslegra ráðstafana sem nema að minnsta kosti 13 milljörðum króna til að styrkja lausafjárstöðu sína á meðan efnahagsleg áhrif COVID-19 vara. Stjórnendur félaganna segja lausafjárstöðuna sterka og félögin vel í stakk búin til að takast á við krefjandi aðstæður. Félögin eiga þó mismikið undir verslun og þjónustu og óvíst er hvernig leigugreiðslum næstu mánaða verður háttað.

„Lausafjárstaðan er mjög sterk. Við höfum að auki gott aðgengi að fjármagni, eigum óádrengar lánalínur og eignir til að veðsetja af á þarf að halda,“ segir Garðar Hannes Friðjónsson, forstjóri Eikar fasteignafélags, í samtali við Markaðinn.

„Almennt má segja að það sé forgangsmatarið að draga úr skuldsætningu og sækja hagstæðari fjármögnun,“ segir Snorri Jakobsson, greinandi hjá Capacent.

Eignasafn fasteignafélaganna Regins, Reita og Eikar nær yfir samtals 1.150 þúsund fermetra. Samantekt Markaðarins sýnir að félögin hafa styrkt lausafjárstöðu sína um að minnsta kosti 13 milljarða króna en horft var til útgáfu skuldabréfa á árinu, greiðslna vegna eignasölu, og frestunar á arðgreiðslum, endurkaupum og fjárfestingum.

Ekki hætta á skilmálabrotum

Reginn, sem rekur Smáralind og leigir samtals út 377 þúsund fermetra, hefur styrkt lausafjárstöðuna með mismunandi aðgerðum eins og kom fram í greinargerð sem félagið gaf út í síðustu viku. Fjórar aðgerðir bæta lausafjárstöðu félagsins um alls 4.650 milljónir króna.

Reginn seldi skuldabréfum um miðjan mars fyrir einn milljarð króna, dró á lánalínu, fékk frest á afborgunum og vaxtagreiðslum af bankalánnum næstu sex mánuði og frestaði arðgreiðslum.

Skilyrði í skuldabréfum Regins kveða á um að eiginfjárlutfallið, sem nú stendur í 32 prósentum, megi ekki fara niður fyrir 25 prósent. Þá má vaxtaþekja, sem segir til um hversu fyrirtækið er fært um að standa undir vaxtakostnaði af lánnum sem á því hvíla, ekki lækka í 1,5 en hún reiknaðist tveir í lok síðasta árs.

„Ekki er hætta á að skilmálar lánasamninga verði brotnir,“ segir í greinargerð Regins sem mun jafnframt fresta 600 milljóna króna fjárfestingum en áætlun félagsins fyrir árið 2020 gerði upphaflega ráð fyrir 3,8 milljarða króna fjárfestingum.

Reginn hefur aðgang að 3.400 milljónum króna í ónýttum lánalínunum og mun að auki sækja sér viðbótarfjármagn vegna nýrra fjárfestingarverkefna.

Vilja sjá hvernig apríl þróast

Reitir, sem reka Kringluna og eru með alls 460 þúsund fermetra í sínum bókum, stefna að því að senda út tilkynningu á markaðinn eftir stjórnarfund hjá félaginu þann 17. apríl þar sem nánar verður greint frá stöðu félagsins og rekstrarhorfum. „Þá verðum við búin að sjá betur hvernig apríl er að koma út tekjuflæðislega séð,“ segir Guðjón Auðunsson, forstjóri Reita, í skriflegu svari til Markaðarins.

Guðjón gat ekki tjáð sig um stöðuna í smáatriðum en sagði að almennt væri lausafjárstaða Reita sterk. Hann nefndi til dæmis að stórum framkvæmdaverkefnum á vegum Reita hefði ekki verið slegið á frest.

„Viðskiptavinahópur félagsins er breiður og uppstáða hans eru fjárhagslega traustir aðilar,“ skrifar Guðjón og bætir við að félagið geti sótt auknið fjármagn ef þörf er á því.

Reitir höfðu áður tilkynnt um frestun á arðgreiðslu upp á alls 1,1 milljarð króna, og ákveðið að ljúka endurkaupaáætlun. Samkvæmt

Hlutfall verslunar, þjónustu og hótela í eignasafni Reita, sem reka meðal annars Kringluna, er um 53 prósent og er töluvert herra en hjá hinum félögnum. FRÉTTABLAÐIÐ

13 milljarðar deyfa höggið

Fasteignafélögin hafa styrkt lausafjárstöðu sína um meira en 13 milljarða króna miðað við stöðuna í byrjun árs og fyrri áætlanir um arðgreiðslur. Stjórnendur félaganna hafa ekki áhyggjur af því að skilyrði skuldabréfa verði brotin.

Áætluninni hefði félagið keypt að hámarki 8,6 milljónir hluta fyrir allt að 734 milljónir til viðbótar við fyrri endurkaup.

Reitir seldu auk þess skuldabréf fyrir 1,5 milljarða króna í lok febrúar og svo aftur fyrir 1,5 milljarða um miðjan mars. Fjármagnið fór ekki í að greiða niður eldri lán heldur í að styrkja lausafjárstöðu félagsins.

Þá fengu Reitir 2,2 milljarða króna greidda á fyrsta fjórðungi vegna sölu á fasteignum. Ef þessar aðgerðir eru teknar saman hafa Reitir styrkt lausafjárstöðu sína um sjö milljarða króna miðað við stöðuna í byrjun árs og fyrri áætlanir um arðgreiðslur og endurkaup.

Í síðustu skuldabréfafjármögnun Reita má finna sömu fjárhagslegu skilyrði og hjá Regni. Vaxtaþekja skal ekki vera lægri en 1,5 og eiginfjárlutfall skal að lágmarki nema 25 prósentum. Í september 2019 var vaxtaþekjan 2,35 og eiginfjár-

hlutfallið var rúmlega 31 prósent í lok árs.

Sjóðstreymi mikilvægara en eigið fé

Eik fasteignafélag, sem leigir út 310 þúsund fermetra, seldi skuldabréf í febrúar fyrir 1.180 milljónir króna sem nýtt var til að greiða upp óhagstæðari lán. Þá lauk félagið einnig endurkaupaáætlun sem hefði að hámarki numið 450 milljónum króna til viðbótar á næstu mánuðum. Þá hefur félagið frestað aðalfundi sínum um óákveðinn tíma en þar átti að leggja til greiðslu á arði að fjárhæð 800 milljónir króna. Miðað við stöðuna í byrjun árs og fyrri áætlanir hefur Eik því eftir lausafjárstöðu sína um tæplega 1,3 milljarða króna og lækkað vaxtakostnað félagsins.

Skuldabréf Eikar kveða meðal annars á um að eiginfjárlutfall félagsins, sem nú stendur í rúmlega 31 prósent, fari ekki undir 20

prósent. Þá er einnig skilyrði um að vaxtaþekjan sé ekki lægri en 1,5 en hún var 2,5 hjá félaginu í lok síðasta árs.

Aðspurður svarar Garðar Hannes hjá Eik að hann hafi ekki miklar áhyggjur af því að neikvæðar matsbreytingar vegna mögulegrar lækkunar fasteignaverðs þrýsti eiginfjárlutfalli félagsins niður að lágmarkinu sem kveðið er á um í skilmálum skuldabréfanna.

„Félagið virðismetur fasteignir sínar út frá gangvirðismati sem á að endurspeglar markaðsvirði fasteigna. Það sem gerist núna er að seljendur vilja ekki selja sínar eignir á afsláttarverði og kaupendur vilja ekki kaupa á venjulegu verði við þessar aðstæður. Sumir munu þurfa að selja en viðskiptin verða strjál og endurspeglar ekki endilega markaðsverð. Þannig að ég tel að þetta muni ekki hafa mikil áhrif, að svo stöddu,“ segir Garðar Hannes.

„Skilyrðið sem er mikilvægara í núverandi ástandi eru sjóðstreymis-skilyrði, að geta staðið í skilum á vöxtum og afborgunum. Við förum inn í þetta ástand með sterka sjóðstöðu og gott svigrúm þegar kemur að því að standa þau skilyrði,“ bætir hann við.

Tvöfalt meiri sveiflur

Eiginfjárlutföll fasteignafélaganna eru öll rúmlega 30 prósent og vel yfir fjárhagslegum skilyrðum skuldabréfa en Snorri hjá Capacent bendir á að sveiflur í verði atvinnuhúsnaðis hafi tilhneigingu til að vera ýktari en sveiflur íbúðaverðs.

„Það var þannig í hruninu að sveiflur í verði atvinnuhúsnaðis voru tvisvar sinnum meiri en í

verði á íbúðarhúsnaði. Þegar verð á íbúðarhúsnaði lækkar um 10 prósent lækkar atvinnuhúsnaði um 20 prósent,“ segir Snorri. Þannig geti eiginfjárstaðan orðið fyrir talsverðu höggi ef fasteignaverð lækkar.

„Þetta er svolítið ólík staða þeirri hjá Ícelandair, þar sem þú ert kannski að sjá fram á 90 prósent tekjusaðrátt en 10 prósent tekjusaðrátt hjá fasteignafélögnum. Áhrifin á eiginfjárlutfallið eru væntanlega umtalsverð á meðan lausafjárskortur er ekki vandinn hjá þeim eins og Ícelandair,“ segir Snorri.

Ólík eignasöfn

Fasteignafélögin þrjú eru með ólíka samsetningu í eignasafni sínu. Verslun og þjónusta eru um 27 prósent í eignasafni Eikar en um 33 prósent í eignasafni Regins og Reita. Hótel vegna fimm prósent í safni Regins, 11 prósent í safni Eikar og 20 prósent í safni Reita. Ef verslun, þjónusta og hótel eru lögð saman myndar sá flokkur um 38 prósent af eignasafni Regins og Eikar en hlutfallið er 53 prósent hjá Reitem.

Eik hefur sérstöðu að því leyti að félagið rekur sjálf Hotel 1919 í miðbæ Reykjavíkur. Þegar félagið tilkynnti í lok mars að afkomuspáin hefði verið felld úr gildi kom fram að tekjur hótelsins hefðu dregist mikið saman.

Reikna með tapaðri leigu

Eins og greint hefur verið frá eru Reitir og Reginn tilbúnir að veita leigutökum sínum sveigjanleika vegna samdráttar í tekjum. Helgi S. Gunnarsson, forstjóri Regins, sagði að sveigjanleikinn snerist um greiðslufresti en ekki lægri leigu-

LADÍÐ/ERNIR

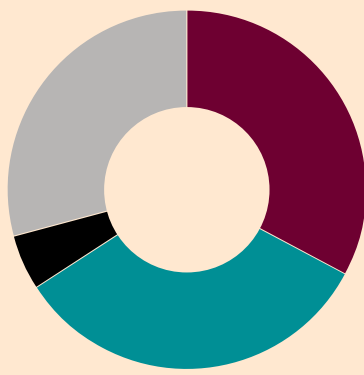
greiðslur. Guðjón Auðunsson, forstjóri Reita, sagði að félagið hefði ekki átt í viðræðum um að veita afslætti af leigu. Rykið ætti eftir að setjast.

Haft var eftir stjórnendum þriggja af stærstu fataverslunar-fyrirtækjum landsins í umfjöllun Markaðarins í síðustu viku að fasteignafélögin þurfi að slá af leigugreiðslum. Greiðslufrestir dugi ekki einir og sér og háar leigugreiðslur seinna á árinu vegna frestunar muni leggjast þungt á verslanir

þegar einkaneysla tekur við sér.

„Það dugar ekki að rukka leigu fyrir eitthvað sem er ekki til staðar vegna þess að tekjuleysið er algjör forsendubrestur. Að fresta greiðslum gerir ekki neitt fyrir neinn. Þegar allt fer aftur af stað er mjög slæmt að vera með tvo eða þrjú uppsafnaða mánuði af leigugreiðslum á herðunum,“ sagði Hermann Helgason, framkvæmdastjóri S4S, sem rekur fjölda skóverslana í Kringlunni og Smáralind, í umfjöllun Markaðarins.

Samsetning eignasafns

Reginn

■ Verslun og þjónusta	33%
■ Skrifstofur	33%
■ Hótel	5%
■ Annað	29%

Eiginfjárlutfall

Skilyrði skuldabréfa og staða í byrjun árs

	Skilyrði	Raunstaða
Reginn	25%	32%
Reitir	25%	31%
Eik	20%	31%

Vaxtaperskja

Skilyrði skuldabréfa og staða í byrjun árs

	Skilyrði	Staða
Reginn	1,5	2
Reitir*	1,5	2,35
Eik	1,5	2,5

*Staða Reita miðast við 30.09.2019

Í nýlegri greinargerð Regins kemur fram að veittur hafi verið greiðslufrestur á leigu aprilmánaðar til hluta leigutaka þar til síðar á árinu. Reiknað er með að frestun muni einnig ná til leigu í maí og í ákveðnum flokkum til júní.

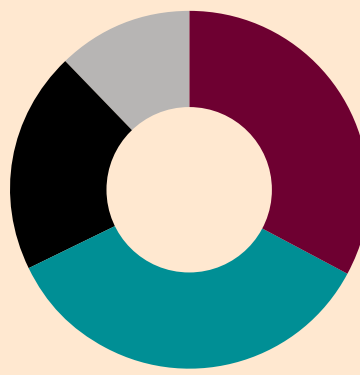
„Þótt aðgerðirnar sem ráðist hefur verið í miði við frestun leigugreiðslna er það óumflýjanlegt að það mun ekki duga öllum leigutökum. Því má reikna með að hluti leigutekna tapist, ekki er ljóst hvert umfang þess verður,“ segir í greinargerð fasteignafélagsins.

Skoða hvert tilfelli fyrir sig

Guðjón hjá Reitum segir ljóst að ákveðnir geirar atvinnulífsins fari verr út úr aðstæðunum en aðrir.

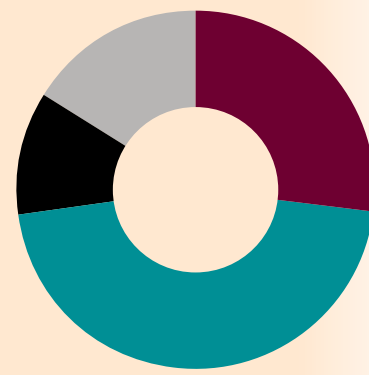
„Þeim aðilum er mætt með skilningi á aðstæðum og all nokkrum hluta væntra leigugreiðslna vegna aprilmánaðar hefur verið velt áfram, til útvinnslu síðsumars eða í haust,“ skrifar Guðjón í svari til Markaðarins en Reitir munu sem fyrr segir gera nánari grein fyrir stöðunni á næstu dögum.

Garðar Hannes hjá Eik segir að félagið sé í samskiptum við leigutaka vegna þeirra aðstæðna sem hafa skapast.

Reitir

■ Verslun og þjónusta	33%
■ Skrifstofur	35%
■ Hótel	20%
■ Annað	12%

Eik

■ Verslun og þjónusta	27%
■ Skrifstofur	46%
■ Hótel	11%
■ Annað	16%

Bresku félögin glíma við litil skil á leigu

Bresku fasteignafélög fengu aðeins 41 prósent af leigunni greitt á síðasta eindaga, 25. mars, samkvæmt greiningu sem umfjöllun Financial Times byggir á. Jafnvel leigjendur á skrifstofurými, sem eru jafnan ekki í eins slæmri stöðu og verslanir, höfðu aðeins greitt 57 prósent af heildarupphæðinni þegar síðasti eindagi var liðinn.

„Þessar tölur eru líklega óþægileg lesning fyrir leigusala, sjóðstjóra og fjárfesta,“ segir Steph Yates, ráðgjafi hjá Remit Consulting, í samtali við Financial Times.

Fasteignarisinn Intu, sem rekur fjölda verslunarmiðstöðva í Bretlandi, fékk greitt minna en þriðjung af leigunni á síðasta eindaga en þegar sami eindagi var liðinn á síðasta ári stóð hlutfallið í 77 prósentum. Matthew Roberts, forstjóri Intu, sagði að litlar heimtur þýddu að fyrirtæki myndi líklega brjóta skuldabréfaskilmála í sumar.

Fataverslanakeðjan Primark og skyndabítakeðjan Burger King eru á meðal þeirra sem neituðu að greiða síðustu leigukröfu. Ákvörðun stórfyrirtækjanna kom í kjölfar nýrra reglna í Bretlandi sem gefa leigjendum rétt á að fresta leigugreiðslum í þrjú mánuði án þess að stofna samningnum við leigusalann í hættu. Talsmenn Burger King sögðu að fyrirtæki þyrfti að halda í lausafé til þess að geta greitt starfsmönnum.

Fjöl margar verslanakeðjur hafa fengið hótun um málsókn frá leigusölum sínum sem segja að neyðarlög breskra stjórnvalda þýði ekki að fyrirtæki geti komist algjörlega hjá því að greiða umsamda leigu. Þá hafa sumir leigusalar krafist þess að fá að rýna í bókhaldið hjá leigutökum sínum til þess að unnt sé að ákvarða hvort þeir sem eru í vanskilum á leigu séu í rekstrarvandræðum í raun.

„Það fyrsta sem við gerum er að veita leigutökum okkar fjárhagsráðgjöf um næstu skref og höfum við í því samhengi fengið til liðs við okkur Deloitte. Sum fyrirtæki standa mjög vel en önnur hafa misst mikið af tekjum og standa verr. Við tökum á hverju tilfelli fyrir sig og veitum aðstoð þar sem þurfa þykir,“ segir Garðar Hannes.

Með því að setja fókussinn á þá sem raunverulega vantar aðstoð segir Garðar Hannes að Eik geti verið til staðar fyrir þá til lengri tíma reynist þess þörf.

„Jafnframt tryggjum við að félagið geti verið þátttakandi í þeirri viðspyrnu sem hagkerfið þarf þegar að því kemur. Þetta snýst fyrst og fremst um frestun á greiðslum en svo eigum við eftir að sjá hvernig þróunin verður í efnahagslífinu,“ segir Garðar Hannes. Eik hefur nú ráðist í auglýsingaherferð til aðstoðar þeim fyrirtækjum sem

einna verst standa, það er hótelum og veitingastöðum. Markmiðið er að ýta undir innlenda eftirspurn.

Snorri hjá Capacent segir að efnahagsleg áhrif á fasteignafélögin geti varað í tvö ár.

„Mér reiknast til að þau geti tekið á sig 20-30 prósentu högg í tekjum áður en þau lenda í vandræðum með að standa undir rekstrarkostnaði og fjármagnskostnaði,“ segir Snorri. Hann tekur fram að útreikningurinn miðist við stöðu félaganna síðustu áramót, það er að segja, áður en gripið var til sértækra aðgerða til að bæta lausafjárstöðuna.

Ef lítið er aftur til áramóta hefur hlutabréfaverð Reita lækkað langsamlega mest af fasteignafélögum. Verðlækkun Reita nemur um 25 prósentum samanborið við 20 prósentu lækkingu Regins og tæplega 16 prósentu lækkingu Eikar. Yfir sama tímabil hefur úrvalsvísitalan lækkað um 14 prósent.

A4+

Komdu þér vel fyrir
heima eða á skrifstofunni

ALLT FYRIR VINNUAÐSTÖÐUNA

á skrifstofunni & heima við

Verslaðu á einfaldan hátt á A4.is og fáðu aðstoð söluráðgjafa okkar. Hjá fyrirtækjaþjónustu A4 starfa reynslumiklir söluráðgjafar sem veita faglega og persónulega ráðgjöf er varðar innkaup á rekstar- og skrifstofuvörum.

Þú getur pantað á A4.is eða haft samband við söluráðgjafa í síma 580 0000 / panta@a4.is.

Við sjáum um að afgreiða og koma með vörurnar til þín, þú sparar bæði tíma og fyrirhöfn.

Vörumerki á veirutímum

María
Kristjánsdóttir
lögmaður á LEX

Fyrir vörumerkjanörda hefur verið áhugavert og hreinlega furðulegt að fylgjast með þeim áhrifum heimsfaraldursins sem nú hrjáir okkur sem sjá um vörumerkjaumsóknir víða um heim.

Þannig hafa hrannast inn vörumerkjaumsóknir fyrir vörumerki sem innihalda orðin COVID-19, pandemic og orðasambandið Corona Virus. Æði misjafnt er hvaða vörur eða þjónusta umræddum vörumerkjum er ætlað að auðkenna. Þannig hefur umsókn fyrir vörumerkið COVID-19 verið lögð inn í Bretlandi fyrir borðspil, fatnað og hatta. Í Bandaríkjunum hefur verið sótt um vörumerkið COVID-19 Vax fyrir bóluefni, vörumerkið Coronavirus survival guide fyrir tímarit um öryggismál, lyf og alheimsfaraldur, vörumerkið COVID-19 Immune fyrir únlíðsbönd og We beat COVID-19 fyrir fjáröflunarstarfsemi. Í Belgíu var sótt um vörumerkið COVID Mask fyrir andlitsgrímur til varnar gegn banvænum vírusum. Það virðist sérstaklega vinsælt að sækja um vörumerki sem innihalda annaðhvort COVID-19 eða Coronavirus

Hrannast hafa inn vörumerkjaumsóknir fyrir vörumerki sem innihalda orðin COVID-19, pandemic og orðasambandið Corona Virus.

fyrir fatnað, fyrst og fremst stutt-ermaboli og hettupeysur. Sem dæmi um slíkar umsóknir má nefna vörumerkin Class of COVID-19, I Heart COVID-19 og FXCK COVID-19.

Hér hafa einungis örfá dæmi verið nefnd, en þegar þetta er skrifað hlaupa umræddar vörumerkjaumsóknir á hundruðum,

jafnvel þúsundum og eru mjög fjölbreyttar. Samkvæmt lauslegri leit í vörumerkjaskrá Hugverkastofnunar virðast engar COVID-19 tengdar umsóknir hafa verið lagðar fram hér á landi, enn sem komið er.

Til þess að vörumerki fái skráð þurfa þau að uppfylla ákveðin skilyrði um aðgreiningarhæfni og sérkenni, auk þess sem þau mega ekki vera lýsandi fyrir þær vörur eða þjónustu sem þeim er ætlað að auðkenna. Þannig fengist vörumerkið kaffi seint skráð fyrir nýja kaffitegund. Út frá þessum skilyrðum er ljóst að sá sem sótti um vörumerkið COVID-19 Vax fyrir bóluefni mun ekki fá vörumerki sitt skráð, enda er þar um að ræða mjög lýsandi

heiti á bóluefni fyrir sjúkdóminn COVID-19. Sjúkdómsheitið telst þó varla lýsandi fyrir ýmsar vörur eins og fatnað, borðspil eða leikföng, og því ekki útilokað að umrædd vörumerki fái skráð. Þó skal tekið fram að skráningaryfirvöld í Belgíu hafa gefið út yfirlýsingu þar sem þau hvetja einstaklinga og fyrirtæki til að leggja ekki fram slíkar vörumerkjaumsóknir þar sem fyrirséð er að þeim verði hafnað, bæði vegna þess að vörumerkin séu lýsandi og vegna þess að þau brjóti í bága við allsherjarreglu og siðferði. Íslensku vörumerkjalogin innihalda sambærilegt ákvæði þar sem fram kemur að ekki megi skrá vörumerki sem fari gegn allsherjarreglu eða

eru til þess fallin að valda hneyksli.

Það er ljóst að í krísu myndast gjarnan tækifæri og nýsköpun eykst. Að nokkru leyti hefur heimsfaraldurinn þegar sýnt okkur slík dæmi, meðal annars með aukinni notkun og þróun tækni sem gerir okkur kleift að vinna heiman frá og notast við fjarkennslu. Framangreind þróun í umsóknum um vörumerkjaskráningar sýnir þó að til eru þeir sem láta græðgisjónarmið ráða för. Með dollaramerki í augum sjá þeir möguleika á að hagnast á hörmulegum aðstæðum eða atburðum. Þessi þróun er ekki óþekkt. Fjöldi aðila sótti um vörumerki með tilvísun í Boston í kjölfar hryðjuverkaárásar í Boston maraþoninu árið 2013, meðal annars vörumerkið Boston Strong. Öllum slíkum vörumerkjaumsóknum var hins vegar hafnað með vísan til þess að orðasambandið Boston Strong hefði öðlast svo viðtæka notkun í kjölfar árásarinnar að það uppfyllti ekki skilyrði um skráningu vörumerkis. Hvort vörumerkjaumsóknirnar sem nefndar eru hér að framan hljóti sömu örlög verður að koma í ljós.

Í öllu falli verður það að teljast afar smekklaust og sýna dómgreindarrest að ætla að græða á faraldrinum. Jafnvel þó að einhverjum takist að fá skráð slík vörumerki eru allar líkur á að eftirspurn eftir slíkum vörum verði hverfandi. Telja verður verulega litlar líkur á því að fjölskyldur taki COVID-19 borðspilið með sér í auknum mæli í bústaðinn eða sprangi um í COVID-19 peysum.

VIÐ VINNUM FYRIR ÞIG.

Traust | Þekking | Árangur

MAGNA

L Ö G M E N N

LOGMENN@MAGNA.IS | 571 5400 | MAGNA.IS

LG OLED TV

100%
of 40 testing
members
recommend
Qbuzzador LG 55" OLED C9

1 ★★★★★
World's Best Selling
OLED Brand

MARGVERÐLAUNUÐ SJÓNVÖRP

 Heimilistæki

REYKJAVÍK · AKUREYRI · REYKJANESBÆR · SELFOSS · EGILSSTAÐIR · AKRANES

Skotsilfur

Bankastjórinn með í ráðum

Athygli vakti að Icelandair Group fékk nýverið Kviku, auk ríkisbankanna tveggja, til ráðgjafar um hvernig styrkja megi fjárhag félagsins til lengri tíma. Stjórnendur flugfélagsins hafa líkast til viljað fá ferska sýn – frá öðrum en lánveitendum sínum – á hlutina og leitað þannig til fjárfestingabankans. Bankastjórinn **Marinó Örn Tryggvason** á sjálfur aðkomu að vinnunni en hann bættist í liðinni viku á lista yfir innherja félagsins. Marinó nýtur trausts í röðum forsvarsmanna lífeyrissjóðanna, sem fara með meirihluta í félaginu, en ljóst þykir að aðkoma sjóðanna ráði miklu um framtíð þess.

Verðmætari en Norwegian

Markaðsvirði Icelandair varð í gær umtalsvert meira en Norwegian sem er þó mun umsvifa-meira. Hlutabréf norska flugfélagsins féllu um 44 prósent eftir að tilkynnt var um björgunaraðgerðir sem munu nánast þurra út eign hluthafa. Markaðsvirði Norwegian, sem rekur um 160 flugvélar, er nú um sjö milljarðar króna en Icelandair, sem stýrt er af **Boga Nils Boga-syni**, er metið á 18 milljarða króna. Norwegian óx taumlaust á undanförunum árum og hafði ekki burði til að standa í lappirnar.

Í erfiðri stöðu

Fram kom í máli **Bjarna Benediktssonar** í gær að samkomulag væri í burðarlíðnum um ríkisábyrgð á brúarlánnum. Bankarnir munu þurfa að hugsa sig vel um áður en þeir veita fyrirtækjum í lausfjárvalda slík lán, miðað við umboðssvikadóma Hæstaréttar í hrunalám, en margir telja réttinn hafa teygst sig langt í að koma sök á bankamenn sem veittu lán án fullnægjandi trygginga sem síðar töpuðust. Haldi Hæstiréttur sig við fyrri fordæmi má vafalaust segja að bankarnir séu í erfiðri stöðu.

Biðla til fyrirtækja um að hjálpa til í baráttunni gegn COVID-19

Í verksmiðju í Casablanca í Marokkó eru framleiddar andlitsgrímur. Þarlend fyrirtæki hafa mörg brugðist við ákalli yfirvalda um aukna framleiðslu á grímum og öðrum hlífðarbúnaði til þess að verjast sýkingu af völdum kórónaveirunnar. Stjórnvöld víða um heim hafa biðlað til fyrirtækja að anna eftirspurn eftir slíkum búnaði, auk öndunarvéla, og leggja þannig sitt lóð á vogarskálarnar í baráttunni gegn faraldrinum. MYND/AFP

Samræmd og skjót viðbrögð

Katrín Júlíusdóttir framkvæmdastjóri Samtaka fjármála-fyrirtækja

Samstaðan sem ríkt hefur um þær nauðsynlegu aðgerðir sem grípa þarf til vegna heimsfaraldursins sem nú geisar hefur sannarlega yljáð um hjartarætur og sýnt okkur fram á, með afgerandi hætti, hvað skiptir okkur mestu þegar á hólminn er komið. Í þessari stöðu er enginn eyland. Sérhagsmunir eru lagðir til hliðar og sameiginlega er unnið að aðgerðum til að verja heilsu okkar, störf og lífskjör almennings. Ríkisstjórnin, Alþingi og Seðlabankinn hafa á undanförunum vikum tekið þétt utan um snúna stöðu, sem skapast hefur vegna efnahagslegra áhrifa faraldursins, með markvissum aðgerðum til að draga úr samfélags- og efnahagslegum skaða sem heimsfaraldurinn óhjákvæmilega veldur. Þá er aðáunartil að sjá þann kraft sem býr í atvinnulífinu

og birtist í þeirri miklu nýsköpun sem fyrirtækin hafa sýnt til að greiða aðgengi að vörum sínum og þjónustu.

Samkomulag um greiðslufrest Fjármálafyrirtæki og lífeyrissjóðir brugðust einnig hratt við og gerðu með sér samkomulag um tímabundinn greiðslufrest á lánnum til fyrirtækja. Samkeppnis-eftirlitið heimilaði þetta samstarf lánveitenda fyrir rétt rúmum þremur vikum. Síðan þá hafa um 63% þeirra 1.205 umsókna um greiðslufrest sem hafa borist þegar verið afgreidd. Þessi aðgerð lánveitenda felur í sér að fyrirtæki sækja um greiðslufrest hjá sínum aðalviðskiptabanka eða sparisjóði sem leggur mat á hvort skilyrði samkomulagsins séu uppfyllt og tilkynnir til annarra lánveitenda fyrirtækisins, sem aðilar eru að samkomulaginu. Séu skilyrði fyrir greiðslufresti uppfyllt, fresta lánveitendur greiðslum afborgana og vaxta sem leggjast við höfuðstól og lengja samningstímann sem nemur frestuðum greiðslum.

93,1% uppfyllt skilyrði Af afgreiddum umsóknum fyrirtækja um greiðslufrest hefur 93,1% uppfyllt skilyrði samkomulagsins

og fengið frest á sínum lánnum til allt að sex mánaða. Skilyrðin eru einföld; fyrirtækið er í heilbrigðum rekstri en verður fyrir tímabundnu tekjufalli vegna heimsfaraldursins, er ekki með lengri en 60 daga vanskil í lok febrúar og hefur eða mun nýta sér videigandi úrræði stjórnvalda. Markmið samkomulagsins er að sem flest fyrirtæki geti komist hratt í skjól með einföldum hætti. Er þetta hluti af viðbrögðum fjármálafyrirtækja og lífeyrissjóða við efnahagsáhrifum heimsfaraldursins og er hugsað sem einföld, skjót og samræmd lausn fyrir fyrirtæki sem sækja um greiðslufrest. Auk þess eru fjármálafyrirtæki hvert um sig að vinna með sínum viðskiptavinum, fyrirtækjum og heimilum, í gegnum óvissuna og hafa t.d. fjölmörg heimili fengið greiðslufrest á húsnæðislánnum. Önnur úrræði sem fjármálafyrirtækin koma að eru m.a. útgreiðsla séreignarsparnaðar sem er hafin og viðbótarlán til fyrirtækja sem mælt var fyrir um í lögum sem samþykkt voru á Alþingi nýverið og eru nú í undirbúningi hjá stjórnvöldum.

Samhent þjóðfélag Hlutverk ólíkra aðila í samfélögum heims verða afar skýr á tímum sem þessum. Við sjáum skýrt hversu

miklu skiptir að eiga heilbrigðis-kerfi sem er sterkt og aðgengilegt öllum óháð efnahag. Við sjáum skýrt hversu miklu skiptir að búa við sterka lýðræðishefð með rikri upplýsingagjöf og vel smurðu ákvarðanatökufurli. Við sjáum skýrt hvernig öflug verkalýðsbarátta hefur skilað okkur mikilvægum réttindum á vinnumarkaði. Við sjáum skýrt hversu miklu skiptir að hér sé öflugt einkarekið og nýskapandi atvinnulíf. Við sjáum skýrt mikilvægt hlutverk öflugra og vel rekinnna fjármálafyrirtækja. Þá sjáum við einnig skýrt hversu miklu opinberir aðilar og samfélagslegir sjóðir skipta. Allt kemur þetta, og meira til, saman í þjóðfélagi þar sem hlutverk og verkefni allra eru skýr.

Öll biðum við eftir að þessu linni, erum á undarlegan hátt að biða eftir framtíð sem við vitum ekki alveg hvernig verður. Á meðan gerum við okkar besta og erum óhrædd við að endurmeta úrræði út frá stöðunni hverju sinni. Besta útkoman er að sem allra flestir komist út úr þessu heilir heilsu og að atvinnulífið geti tekið sprettinn að nýju og tryggt þannig afkomu fólks og eftir efnahagslífi. Fjármálafyrirtækin eru vel undir það búin að styðja við heimili og atvinnulíf í þeim spretti.

Kortin frjósa með hækkandi sól

RÁÐDEILDIN

Konráð Guðjónsson hagfræðingur Viðskiptaráðs

Fabúleringar“ er orð sem lýsir vel vangaveltum um áhrif COVID-19 á hagkerfið. Sem betur fer er smám saman hægt að draga úr fabúleringum og styðjast í auknum mæli við gögn. Í síðustu viku fengum við til að mynda nýja tilraunatölfræði frá Hagstofunni

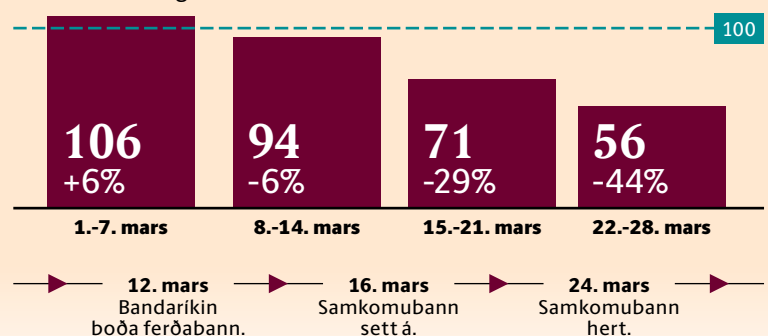
sem sýnir að kortavelta Íslendinga innanlands minnkaði um liðlega 18% milli ára í mars og vikuna 22.-28. mars var veltan 44% minni en að meðaltali í mars 2019.

Þar sem um tilraunatölfræði er að ræða ber að taka þessum tölum með fyrirvara en til að setja þær í samhengi dróst kortavelta innanlands saman um 23% á fyrsta ársfjórðungi 2009 en á sama tíma fell einkaneysla um 21%.

Reynist tölurnar í meginatriðum réttar blasir við að röskunin á íslensku samfélagi og þar með íslensku atvinnulífi verði meiri og

Velta íslenskra korta innanlands 1.-28. mars 2020

■ Meðaltal á dag 2020 ■ Meðaltal mars 2019 Vísitala, mars 2019=100

Siðustu vikuna í mars minnkaði kortaveltan um 44 prósent á milli ára.

sársaukafyllri en margir bjuggust við. Ekki hvað síst í ljósi þess að takmarkanir munu að minnsta kosti vara fram á sumarið. Mótvægisáðgerðir stjórnvalda og allra sem vettlingi geta valdið þurfa að komast að fullu til framkvæmda, helst ekki seinna en í gær.

Á HVERJU SITUR ÞÚ Í HEIMAVINNUNNI?

Hlustaðu á líkamann og sittu á betri stól

ERGOMEDIC
100-2 100-3
Listaverð 189.900 kr.
129.900 KR.

Einn besti skrifborðsstóllinn fyrir bakið með Dondola veltitækni.

Fagaðilar mæla með Dondola

Elís Þór Rafnsson
sjúkraþjálfari

„Ég hef unnið sem grafískur hönnuður, barnabókahöfundur og teiknari í nærri 30 ár. Eins og gefur að skilja er ekki mikil hreyfing við svona störf og ég sit nánast allan daginn við

mína iðju. Það er auðvitað dauði og djöfull fyrir krónískt bakveikann mann. Í tugi ára hafði morgunrúfina mín verið að liðka um klemmdu taugina í mjóbakinu, koma mér úr vinkilstöðu í lóðrétta. Sem sagt óþolandi

og viðvarandi ástand sem var nóg til að æra óstöðugann.

Síðan kynntist ég Wagner stólunum með 360 gráðu Dondola veltitækninni. Málið er að ef þér tekst að halda hryggsúlunni á stöðugri hreyfingu þá á hún síður með að stífna eða festast. Vinnuveitandi minn fjárfesti í Ergomatic 100-3, og viti menn, eftir eina viku voru öll mín bakvandamál algjörlega horfin! Það hljómar eins og lygasaga en mér hefur aldrei liðið betur í bakinu.“

Ólafur Gunnar Guðlaugsson

Hirzlan

SKRIFSTOFUHÚSGÖGN

SKOÐUN

Helgi Vífill
Júliusson

Grátbrostlegt

Það kom spáskt fyrir sjónir þegar forseti ASÍ sagði fyrir tveimur vikum að það væri „of dramatísk aðgerð“ að fresta launahækkunum. Það er nefnilega lágmarks viðbragð til að mæta snörpum samdrætti hjá fyrirtækjum sem rekja má til kórónaveirunnar.

Ummælin eru grátbrostleg í ljósi þess að heimshagkerfið er lamað. Það stefnir í mestu kreppu á Íslandi í hundrað ár. Mikið atvinnuleysi og gjaldþrot fjölda fyrirtækja blasir við. Við þær aðstæður telur Drífa Snædal engu að síður skynsamlegt halda fast við sinn keip. Það er hættuspil fyrir launamenn.

Atvinnulífið er í öndunarvél. Nú er komið í ljós að aðgerðir til að kæfa kórónaveiruna á heimsvísu munu vara lengur en margir vonuðust til. Það mun hafa í för með sér mikla efnahagslega eyðileggingu um allan heim. Atvinnulífið mun ekki ná sér jafn fljótt eftir frosthörkuna eins og áður var talið. Hver framvindan verður ræðst ekki eingöngu af því hvernig haldið er á spilunum heima fyrir heldur einnig af aðstæðum erlendis.

Mörg fyrirtæki eiga erfitt með að greiða laun eins og sakir standa. Stjórnendur þeirra íhuga uppsagnir starfsmanna og/eða nýta hlutastarfaleið ríkisins. Það er því djarft af hálfu verkalyðshreyfingarinnar að leita ekki allra leiða til að tryggja sem flestum vinnu við þessar aðstæður. Það mun leiða til meira atvinnuleysis en ella. Það þarf að nálgast þessar aðstæður af yfirvegum og sanngirni.

Launamenn njóta þess að taka ekki fjárhagslega áhættu með tekjur sínar í hverjum mánuði en kjörin eru engu að síður nátengd því hvernig árar í efnahagslífinu. Lýsandi fyrir það er að laun hér á landi voru með þeim lægstu hjá OECD-ríkjunum í kjölfar bankahrunsins en eru nú meðal þeirra hæstu. Launakjör eru því ekki fasti heldur sveigjast í takt við hagkerfið.

Gengisfall krónu gerði það að verkum að laun hér á landi lækkuðu í reynd skarpt fyrir rúmlega áratug. Nú hefur krónan haldist tiltölulega stöðug þrátt fyrir efnahagslegt kuldakast. Margir hagfræðingar telja að krónan muni ekki taka aðra kollsteypu. Þess vegna þarf launþegahreyfingin að sýna ábyrgð og falla frá umsómdum launahækkunum. Raunar er það svo að starfsmenn margra fyrirtækja munu eflaust þurfa að sætta sig við launalækkun um hríð. Það er betri kostur en að missa vinnuna. Fá fyrirtæki munu ráða til sín þá sem eru í atvinnuleit á næstunni. Vonandi mun Drífa Snædal og aðrir sem berjast fyrir bættum kjörum sjá að sér.

Sjóðir Rothschild og LGT í eigendahópinn

Sjóðir á vegum fjárfestingabankans Rothschild & Co og eignastýringarfélagins LGT Capital Partners hafa samið um kaup á hlutum danskra lífeyrissjóða í sjóðnum VIA equity Fond III sem á tæplega fjórtán prósentu óbeinan hlut í Advania.

Í kjölfar kaupanna, sem gert er ráð fyrir að gangi endanlega í gegn á yfirstandandi ársfjórðungi, munu umræddir sjóðir fara með ríflega 99 prósentu hlut í VIA equity Fond III sem á aftur tæplega 46 prósentu hlut í eignarhaldsfélaginu VIA VPF, stærsta hluthafa Advania með um þrjátíu pró-

senta hlut. Starfsmenn VIA equity, norður-evrópska fjárfestingasjóðsins sem rekur sjóðinn VIA equity Fond III, eiga afganginn í sjóðnum.

Seljendur eru ATP og PFA, tveir af stærstu lífeyrissjóðum Danmerkur, en sá síðarnefndi er þó áfram hluthafi í Advania, með rúman sextán prósentu hlut, í gegnum aðurnefnt félag VIA VPF.

VIA VPF bættist sem kunnugt er í hluthafahóp Advania haustið árið 2018 með kaupum á þrjátíu prósentu hlut í upplýsingatæknifélaginu. – KJ

14.04.2020

Við þurfum að vera hreinskilin með að við getum ekki lofað öllum að komast skaðlausum út úr þessu efnahagsástandi. Það er útilokað. Þetta verða einfaldlega erfiðir tímar.

Bjarni Benediktsson,
fjármálaráðherra

Hjálparlína PwC

– Aðstoð við fyrirtæki og smærri rekstraraðila

Í ljósi áhrifa útbreiðslu COVID-19, sem skapar áður óþekkta stöðu í íslensku samfélagi og efnahagslífi, höfum við hjá PwC sett saman teymi sérfræðinga sem hefur kynnt sér ítarlega aðgerðir ríkisstjórnarinnar, sveitarfélaga og annarra hagsmunaaðila.

Við erum boðin og búin að svara spurningum ykkar um þessar aðgerðir stjórnvalda, aðrar mögulegar lausnir eða önnur rekstrartengd mál sem brenna á ykkur á þessum óvissutímum.

Sameinumst um að bjarga verðmætum og veita sem besta viðspyrnu fyrir íslenskt efnahagslíf og samfélag.

Hjálparlína PwC er aðgengileg á www.pwc.is

Þú velur um að senda inn skriflega fyrirspurn eða fá símtal frá sérfræðingi okkar.

